

REPUBLICA MOLDOVA
Consiliul Superior al Magistraturii

JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
(sediul Buiucani)

REPUBLIC OF MOLDOVA
The Supreme Council of Magistrates

THE COURT OF CHISINAU
(office Buiucani)

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 200
Republica Moldova

MD-2004, Chisinau city, Ștefan cel Mare și Sfint, 200 avenue
Republic of Moldova

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28, MD-2004

Nr. 408-K
25.01.2019

Prin prezenta, Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), Vă expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate depusă de avocatul Mihai Lupu în cadrul judecării cauzei penale de învinuire a lui Safronov Alexandru Iurii în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 46, art. 190 alin.(5) CP RM și Cosniceanu Victor Grigore în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(5), art. 46, art. 190 alin.(5) CP RM

La necesitate se va expedia cauza penală nr. 1-793/18 în original.

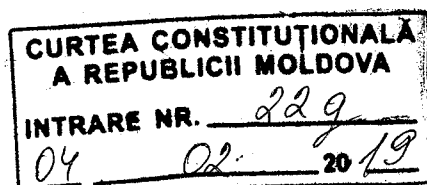
Anexe:

- Încheierea Judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 14.12.2018;
- Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.

Vicepreședintele
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

Dorin Dulghieru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

I. AUTORUL SESIZĂRII

1. Denumire: Safronov Alexandru
2. Sediul: MD-2044, Chișinău str. Bulgară, ap. 7A
3. Tel. +(373)078537820
4. Numele și prenumele reprezentantului:
avocatul Mihail Lupu
5. Ocupația reprezentantului:
avocat
6. Adresa reprezentantului:
MD-2009, mun. Chișinău, str. Mateevici 3. B.9
7. Tel./e-mail +(373)69110683 / mdlupumd@yahoo.com

II. OBIECTUL SESIZĂRII

8. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 11, alin. (2) din Codul penal care prevede:

(2) Cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.
9. Excepția de neconstituționalitate a prevederii enunțate este ridicată în temeiul art. 135, alin. (1), lit. a) și g) din Constituție, fiind interpretată și aplicată direct în conformitate cu Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016.

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

10. La 20.06.2018 Safronov Alexandru, cetățean al Republicii Moldova, a fost reținut de către Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizat și Cauza Speciale ("PCCOCS"), respectiv la 20.06.2018 a fost pus sub învinuire. PCCOCS RM prezumă, că: "... prin acțiunile sale intenționate,

Safronov Alexandru a comis infracțiune prevăzută de art. 46, 190, alin. (5), Cod penal.

11. De fapt, Safronov Alexandru, a fost învinuit de PCCOCS în comiterea unei infracțiuni pe teritoriul Republicii Bulgaria, fiind implicat în efectuarea unor tranzacții cu imobile situate în Bulgaria, precum și cu cotele de participare în societățile comerciale, înregistrate la fel în Bulgaria.
12. Ca consecință, PCCOCS pretinde că Safronov Alexandru a cauzat Societății Individuale cu Răspundere Limitată "DORAL INVEST" EOOD (rezidentul Bulgariei) un prejudiciu în proporții deosebit de mari în mărime de 228.666,40 leva bulgare, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei pentru acea perioadă constituiau suma de 2.389.563 lei MD.
13. În motivarea temeiului legal de urmărire a lui Safronov pentru faptele comise pe teritoriul unui alt stat, PCCOCS invocă prevederile art. 11, alin. 2 al Codului penal.
14. Considerăm că aplicarea "mot-a-mot" a acestei norme legale în cazul examinat duce la încălcarea principiului unui stat de drept.

IV. EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

15. Procurori și reprezentanți ai organelor de urmărire penală au pornit urmărirea penală în baza sesizări, parvenite de la persoana fizică, privind acțiuni săvârșite pe teritoriul Bulgariei, eronat fac trimitere la alin.(2) art.11 din Codul penal.
16. Legea nr.371-XVI din 01.12.2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală și capitolul IX din Titlul III din Partea specială a Codului de procedură penală prevăd formele și limitele acestei asistențe.
17. Din alin.(3) art.(1) al Legii și art.533 din CPP reiese că acțiuni de urmărire penală privind infracțiuni săvârșite pe teritoriul altui stat, pot fi efectuate doar în baza unor comisii rogatorii ori în caz de preluare a urmăririi penale la solicitarea statului pe teritoriul căruia s-a săvârșit infracțiunea.
18. Pornirea urmăririi penale pentru acțiuni săvârșite pe teritoriul altui stat, în lipsa cererii autorității respective ale acestui stat, poate fi apreciată ca atentare asupra unor elemente de suveranitate ale statului respectiv.

19. De aici reiese că interpretarea și aplicarea eronată a dispozițiilor legilor penale și procesual penale referitoare la pornirea urmăririi penale și la investigarea infracțiunilor comise de către cetățeni în afara teritoriului țării urma a fi respectate legile enumerate.
20. Legea penală doar determină faptele ce constituie infracțiuni și prevede pedepsele care se aplică infractorilor, dar nu reglementează activitatea de procedură (pornirea urmăririi penale, colectarea probelor, identificarea făptuitorilor etc.).
21. Prin urmare, cu referire la alin.(2) art.11 din Codul penal explică faptul că cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care au săvârșit infracțiuni pe teritoriul altui stat, doar la solicitarea statului respectiv, autoritățile competente (Procuratura Generală sau Ministerul Justiției) ale Republicii Moldova au acceptat preluarea urmăririi penale ori cauza penală aflată în procedură judiciară, vor fi trași la răspundere penală în conformitate cu Codul penal al Republicii Moldova, dar nu conform legii penale din statul în care au săvârșit infracțiunea.
22. În cazurile sesizării organelor de urmărire penală sau ale Procuraturii despre comiterea de către cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova a infracțiunilor în afara teritoriului țării, urma să se întreprindă măsuri corespunzătoare pentru trimiterea sesizărilor și altor categorii de adresări care privesc asemenea fapte cu titlu de informare, autorităților competente ale Republicii Bulgaria în caz dacă ei intentau un dosar penal și numai prin intermediul secției cooperare internațională și integrare europeană a Procuraturii Generale, potrivit prevederilor Convenției europene de asistență juridică în materie penală, semnate la Strasbourg și ratificate prin Hotărârea Parlamentului nr.1332-XIII din 26.09.1997 și alte acorduri și tratate de acest fel semnate de Republica Moldova.
23. PCCOCS urma să verifice competența sa conform 270² CPP RM și să reacționeze conform art. 271 CPP RM. Or urmărirea penală în Republica Moldova a cetățenilor Republicii Moldova și apatrizilor cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova pentru infracțiunile săvârșite în afara teritoriului țării se efectuează exclusiv în baza dosarului de urmărire penală preluat de la autoritățile statului în care a fost comisă infracțiunea, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, Legii nr.371-XVI din 01.12.2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală și Convenției europene privind transferul de proceduri în materie penală, adoptate la Strasbourg la 15 mai 1972, ratificată prin Legea nr.320-XVI din

03.11.2006, precum și alte acorduri și tratate de acest fel semnate de Republica Moldova.

24. Din materialele dosarului s-a constatat că OUP nu a respectat normele intentate, dar nici nu a primit vre-o solicitare a comisiei rogatorie din partea organelor de drept a Republicii Bulgaria referitor la stabilirea comiterii presupusei infracțiuni. La dosar nu a fost anexate nici materialele primite din Republica Bulgară prin care se constată că toate acțiunile întreprinse de Safronov Alexandr sunt perfect legale și nu constituie oarecare delict. (Copia se anexează).

25. Ca urmare invocăm că prevederea aplicată de PCCOCS și anume art. 11 alin. 2 din Codul penal contravine art. 22 din Constituție (**Neretroactivitatea legii**) art. 4 alin. 2 al Constituției (în privința aplicabilității Convenției europene privind transferul de proceduri în materie penală, adoptate la Strasbourg la 15 mai 1972, ratificată prin Legea nr.320-XVI din 03.11.2006), art.7 (Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridic), art. 18 alin. 1 al Constituției (protecția cetățenilor săi de către Republica Moldova, dar nu urmărirea penală extrajurisdicțională a acestora).

V. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

26. În contextul celor invocate, solicităm Curții Constituționale exercitarea controlului constituționalității art. 11 alin. (2) al Codului penal sub aspectul corespunderii prevederilor articolelor 1 alin. (3), 4 alin. (2) și 18 alin. (1) ale Constituției Republicii Moldova.

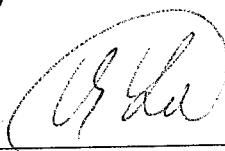
VI. LISTA DOCUMENTELOR

27. a) Mandatul
b) Materialele relevante ale cauzei

Cu respect,

Autorul sesizării
Safronov Alexandru

Avocatul
Mihail Lupu

ÎNCHEIERE

14 decembrie 2018

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău(sediul Centru)

Instanța având în componența sa:

Președintele ședinței, Judecător
Grefier

Djeta Chistol
Sofia Marinescu

Cu participarea:

Procurorului

Elena Ceruța

Avocatului

Mihail Lupu

Inculpaților

Alexandru Safronov și Victor Cosniceanu

examinînd în ședință de judecată publică sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de avocatul Mihail Lupu, pe cauza penală în învinuirea lui Safronov Alexandru și Victor Cosniceanu, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 46, art. 190 alin. (5) Cod penal

CONSTATĂ:

1. În procedura judecătorei Chișinău (sediul Centru) se află spre examinarea cauza penală privind învinuirea lui Safronov Alexandru și Victor Cosniceanu, învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 46, art. 190 alin. (5) Cod penal.

2. În ședință de judecată avocatul Mihail Lupu, în interesele inculpatului Safronov Alexandru, a solicitat controlul constituționalității art. 11 alin. (2) al Codului penal, sub aspectul corespunderii cu prevederile art. 1 alin. (3), art. 4 alin. (2) și art. 18 alin. (1) ale Constituției Republicii Moldova. În susținerea demersului

3. precizat apărătorul Lupu Mihail invocă faptul că partea acuzării în motivarea și susținerea învinuirii invocă prevederile art. 11 alin. (2) ale Codului penal

4. În ședință de judecată apărătorul cât inculpatul au susținut demersul pre citat supra.

5. Acuzatorul de stat a solicitat respingerea acestuia ca fiind unul neîntemeiat având ca scop tergiversarea examinării cauzei.

6. Audiind opiniile participanților la proces, studiind materialele cauzei penale, analizând solicitarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată consideră că cererea urmează a fi admisă din următoarele considerente.

7. Potrivit prevederilor art. 4 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

8. În conformitate cu art. 342 Cod de procedură penală, toate chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se soluționează prin încheiere a instanței de judecată.

Încheierile privind măsurile preventive, de ocrotire și asigurătorii, recuzările, declinarea de competență, strămutarea cauzei, dispunerea expertizei, precum și încheierile interlocutorii, se adoptă sub formă de documente aparte și se semnează de judecător sau, după caz, de toți judecătorii din completul de judecată, încheierile instanței asupra celorlalte chestiuni se includ în procesul-verbal al ședinței de judecată.

9. Conform dispozițiilor art. 364 Cod de procedură penală, președintele ședinței întreabă fiecare parte în proces dacă are careva cereri sau demersuri. Cererile sau demersurile formulate vor fi argumentate, iar dacă se solicită administrarea unor probe noi, se vor indica faptele și circumstanțele ce urmează a fi dovedite, mijloacele prin care pot fi administrate aceste probe, locul unde se află acestea, iar în privința martorilor, experților și specialiștilor se va indica identitatea și adresa lor în cazul în care partea nu poate asigura prezența lor în instanța de judecată.

10. Cererile sau demersurile formulate se soluționează de către instanță după audierea opiniilor celorlalte părți asupra cerințelor înaintate. Părțile pot prezenta și cere administrarea probelor și în cursul cercetării judecătorești.

11. Conform art. 7 alin. (2) Cod de procedură penală, dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

12. Ori hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

13. În context se reține că, conform pct. 82 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, Curtea reține că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse în articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanță de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

14. Astfel în baza pct. 83 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 prevede că - verificarea constituționalității normelor - contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

15. Ori judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82, care la rândul său prevede că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții și anume, dacă obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

16. Conform pct. 107 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, prevede că în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale, de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor și soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

17. Verificând dacă obiectul excepției de neconstituționalitate intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, dacă excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu, dacă prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și dacă nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate, în continuare, instanța menționează că până în prezent o hotărâre a Curții Constituționale privind examinarea constituționalității a art. 11 alin. (2) al Codului penal, sub aspectul corespunderii cu prevederile art. 1 alin. (3), art. 4 alin. (2) și art. 18 alin. (1) ale Constituției, nu există.

18. Astfel, instanța ajunge la concluzia că sesizarea înaintată de avocatul Mihail Lupu în interesele inculpatului Safranov Alexandru, întrunește cerințele legale, urmează a fi admisă deoarece se solicită a fi verificată constituționalitatea legii materiale art. 11 alin. (2) al Codului penal, sub aspectul corespunderii cu prevederile art. 1 alin. (3), art. 4 alin. (2) și art. 18 alin. (1) ale Constituției Republicii Moldova, iar prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei penale, or, se subliniază că prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprie instanței judecătorești.

19. În conformitate cu prevederile art. 7, art. art. 341-342 Cod de procedură penală, Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, instanța de judecată

D I S P U N E:

Se admite sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de avocatul Mihail Lupu în interesele inculpatului Safranov Alexandru, privind sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova despre verificarea constituționalității art. 11 alin. (2) al Codului penal, sub aspectul corespunderii cu prevederile art. 1 alin. (3), art. 4 alin. (2) și art. 18 alin. (1) ale Constituției.

Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova cu privire la realizarea controlului constituționalității prevederilor art. 11 alin. (2) al Codului penal, sub aspectul corespunderii cu prevederile art. 1 alin. (3), art. 4 alin. (2) și art. 18 alin. (1) ale Constituției.

Se expediază Curții Constituționale a Republicii Moldova sesizarea apărătorului Mihail Lupu, privind excepția de neconstituționalitate, prezenta încheiere, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. b) din Constituția Republicii Moldova.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

**Președintele ședinței,
Judecător**

Djeta Chistol